

paa de samme Forudsætninger, som Ministeriet har havt ved Udarbejdelsen af det forelagte Lovforslag, anmodet det om at meddele os, hvad Materiale det maatte have samlet til en almindelig Udsigt over, hvor i Landet der findes naturlige Bær, som ere befundne at trænge til Beskyttelse ved Lovregler, — hvor der findes kunstige Diger, som skyldes Privates eller Kommunerens Sammenlutning til sælles Beskyttelsesforetagender, og for hvis fremtidig Vedligeholdelse der antages at være Trang til en Ordning, som den Lovforslaget tilfigter at tilveiebringe gennem Dannelsen af offentlige Digeinteresseselskaber, — og hvor der maatte være saadanne Rysforhold tilstede, at Anlæg af nye Diger skjønnes nødvendige eller ønskelige, væge sig saadanne, som de nærmest Interesserede selv kunne bestrebe, eller større Værker, der forudsatte Understøttelse fra Statens eller Kommunens Side. Af Ministeriets Svarskrivelse af 10de Marts d. A.* vil det ses, at vi ikke have erholdt andet Materiale til vor Raadighed end Resultaterne af oftmeldte Undersøgelser og saaledes have været henviste til disse og til vort personlige Kendskab til Landets Ryster og den

Udstrækning, i hvilken de ere beskyttede mod Oversvømmelser.

Naar der, — under Forudsætning af at man anser det for urigtigt at stille sig det Maal at tilveiebringe Beskyttelse mod Oversvømmelser ved Spidande, der gaar ud over almindelig Stormflodshøide — ikke skjønnes at være tilstrækkelig Anledning eller Opfordring til som en almindelig Foranstaltning for hele Landet at indføre et offentligt Digevesen, og det af de anførte Grunde, at Forholdene i Reglen ikke ere større end, at de Private selv kunne magte dem, at navnlig Nødvendigheden af større Digeudstrækninger eller Samlinger af Diger kun undtagelsesvis er tilstede, og at de Private selv ere tilstrækkelig stærkt interesserede i at sikre deres Jorder mod jævnlig indtrædende Stormflod: saa bør vi ved Siden deraf ikke tilbageholde den Bemærkning, at der til Støtte for den modsatte Opfattelse ikke kan paaberaabes en direkte Interesse for Statskassen. En saadan kunde være tilstede, naar Staten bestattede de for Overskylning af Havet udsatte Jorder ringere end andre — hvilket imidlertid ikke vides at være Tilfældet —, eller der for Skade paa For-

*) I behagelig Skrivelse af 4de d. M. har det ærede Udvalg udtalt Næste om herfra at blive forsynet med det fornødne Materiale for at opnaa det størstmulige Kendskab til de af Landets Rysforhold, som det Landstinget forelagte Forslag til Lov om Anlæg og Vedligeholdelse af Diger til Beskyttelse mod Oversvømmelser fra Havet og Fjordene fortrinsvis har havt for Sie.

Næst i denne Anledning at forudsætte den Bemærkning, dels at det væsentligst er de Oplysninger, som ere fremkomne i Anledning af den i November Maaned f. A. indtrufne Stormflod, der har henledt Ministeriets Opmærksomhed paa Nødvendigheden af, at det Offentlige tager sig af Bevaringen og Udviklingen af de naturlige og kunstige Bær, som tjene forskillige af Landets Egne til Beskyttelse mod Havet, dels at det forelagte Lovforslag ved sine 4 første Paragrafer særligen tilfigter at bringe Klarhed tilveie i de herhen hørende hidtil ikke tilstrækkelige bekendte eller paagtede Forhold — tillader jeg mig at indhængende det ærede Udvalg de paa den vedlagte Fortegnelse opførte, Ministeriet foreliggende Afstykker. — Om disse end ikke maatte indeholde Besvarelse af alle de af Udvalget opfaste Spørgsmaal, ville de dog formentlig i det Væsentlige kunne afgive det Materiale, som Udvalget har ønsket at være i Besiddelse af. — Af de Lolland og Falster vedkommende Indberetninger fra Oberst Jørgensen, Havnebygmester Allgaard og Kaptein Clausen vil det saaledes ses, at det skyldes den mangelfulde Beskaffenhed af de mod Havet tilstedebevarende Bær, at Syd-Falster og forskellige Egne af Lolland have været fuldstændig oversvømmede, og at disse Bær, selv efterat den dem ved Stormfloden tilføiede Beskadigelse for største Delen er udbedret, ikke ville være i Stand til at beskytte de paagældende Egne mod en Naturligste endog af en betydelig ringere Udstrækning end den i November Maaned f. A. indtrufne. — Af Ingenieurkapitain Keyfers Indberetning for Vros Vedkommende

fremgaar det, at de betydelige Værder, som ere gaaede til Grunde paa denne N, rimeligvis kunde have været bevarede, saafremt de der tilstedebevarende Bær havde været undergivne et Tilsyn fra Statens Side, og en løbunden Ordning af det hele Digevesen havde fundet Sted. — For Odense Amts Vedkommende skal jeg henlede Udvalgets Opmærksomhed paa den Fare, som, efter hvad der fremgaar af en fra Amtmanden over Odense Amt under 25de f. M. hertil indsendt Sag, truer Skibet i Odense Fjord ved et eventuelt Gjenembrud af Hals Odde. — Af en fra Ribe Amt indkommen Sag, som blev fremdragen under Lovforslagets 1ste Behandling i Thinget, fremgaar det ligeledes, at store Interesser for forskellige Egne i dette Amt ere knyttede til Gjenneførelsen af en løbunden Ordning af Digevesenet. — Jeg skal endvidere henlede Opmærksomheden paa Demningsanlegene paa Landtungen mellem Vesterhavet og Limfjorden i Agger og Harboøre Sogne, idet Arbejderne ved disse Anlæg, hvortil der ved de aarlige Finantslove bevilges Bidrag af Statskassen, ikke blot foretages i Sædvlingsvæsenets Interesse, men tillige for at bevare et virksomt Bær mod Havets Oversvømmelser (fr. Anmærkningerne til Finantslovsforslaget for 1868-69 Side 99-100). — I det jeg stulteligen vedlægger en allerunderdanigst Beretning om den Skade, der i Nørrejylland foraarjagedes ved den i Januar Maaned 1839 indtrufne Stormflod, skal jeg endnu fremhæve den Række af Foretagender, som den private Foretagelsesaaend i den senere Tid efter en større Maalestok har søgt at bringe til Udførelse, nemlig Inddemningsanlæg. — Ogsaa for disse Anlags Bedømmende maa det utvivlsomt erkendes, at der navnlig under HenSyn til den Betydning, de i Reglen ville have som Bær for den bagved liggende Rysforretning, søles Trang paa den ene Side til en beskyttende og paa den anden Side til en kontrollerende Virksomhed fra Statens Side, hvortil imidlertid den fornødne Lovhjemmel for Tiden savnes.